

TRENDY ČESKA'18

Březen 2018

38. vlna

Informace o projektu

Základní informace

Zadavatel výzkumu	Česká televize Kavčí hory, Na Hřebenech II 1132/4, 140 70 Praha 4
Realizátor výzkumu	KANTAR CZ s.r.o. Klimentská 10, Nové Město, 110 00 Praha 1
Základní soubor	Oprávnění voliči v České republice starší 18 let
Termín sběru dat	10. 3. až 29. 3. 2018
Způsob sběru dat	CATI (Computer Assisted Telephone Interview) s využitím náhodného generování mobilních telefonních čísel a pevných linek.
Počet respondentů	1200
Vážení	Finální datový soubor byl převážen podle základních sociodemografických ukazatelů (pohlaví, věk, kraj, velikost místa bydliště a vzdělání). V rámci převážení dat bylo také zohledněno minulé volební chování respondentů, konkrétně účast či preferovaná strana v parlamentních volbách v roce 2017.
Statistická chyba	± 1,2 p.b. v případě, že názor zastává 5 % dotázaných ± 2,5 p.b. v případě, že názor zastává 25 % dotázaných ± 2,8 p.b. v případě, že názor zastává 50 % dotázaných ± 2,5 p.b. v případě, že názor zastává 75 % dotázaných ± 1,2 p.b. v případě, že názor zastává 95 % dotázaných
Statistická chyba volebního modelu	u jednotlivých stran v rozmezí ± 0,9 p.b. u stran s nízkým ziskem až ± 3,1 p.b. u stran s vysokým ziskem

Struktura váženého datového souboru

Pohlaví	Muži	48,7 %
	Ženy	51,3 %
Věk	18-29 let	16,4 %
	30-44 let	28,8 %
	45-59 let	23,6 %
	60+	31,2 %
Vzdělání	Základní škola a SŠ bez maturity	46,5 %
	Střední škola s maturitou	34,9 %
	Vysoká / vyšší odborná škola	18,6 %
Velikost místa bydliště	Méně než 1.000	17,1 %
	1.000-5.000	21,8 %
	5.000-20.000	18,3 %
	20.000-90.000	17,3 %
	Více než 90.000	13,3 %
	Hlavní město Praha	12,2 %
Kraj	Hlavní město Praha	12,2 %
	Středočeský kraj	12,3 %
	Karlovarský kraj	2,8 %
	Plzeňský kraj	5,5 %
	Jihočeský kraj	6,0 %
	Ústecký kraj	7,8 %
	Pardubický kraj	4,9 %
	Liberecký kraj	4,2 %
	Královéhradecký kraj	5,2 %
	Jihomoravský kraj	11,2 %
	Moravskoslezský kraj	11,5 %
	Kraj Vysočina	4,8 %
	Zlínský kraj	5,6 %
Olomoucký kraj	6,0 %	

Shrnutí výsledků

Shrnutí výsledků

I přes pokles podporovatelů si hnutí ANO udržuje silnou pozici.

Podle březnového volebního modelu by hranici 5 %, nutnou pro vstup do Poslanecké sněmovny, aktuálně překročilo osm politických stran a hnutí. Volby by v současné době vyhrálo hnutí ANO, a to se stejným podílem hlasů jako v říjnových volbách. Data ale naznačují poměrně dynamický vývoj podílu podporovatelů. Zatímco od říjnových voleb až do února letošního roku podpora tomuto hnutí spíše narůstala, březnová data ukazují na zlom a významnou ztrátu podílu podporovatelů. Za poslední měsíc ztratilo hnutí ANO 3,5 p.b.

Na druhém a třetím místě by následovaly ODS a Piráti. Obě tyto strany by si oproti volbám také mírně polepsily (shodně o 2,5 p.b.). Mírný přírůstek hlasů by zaznamenala také čtvrtá ČSSD. Aktuální data tak ukazují na zastavení odlivu příznivců této strany.

Naopak SPD spolu s KSČM by podle modelu zaznamenaly úbytek svých podporovatelů. U SPD je patrný trend v podobě úbytku podporovatelů. Ta oproti únorovému modelu ztratila 1 p.b., oproti volbám pak 3 p.b.

Do PS by se podle aktuálního modelu dostaly ještě STAN a KDU-ČSL. Těsně pod pětiprocentní hranicí by zůstala TOP 09.

Ochota jít k volbám dosahuje 73 %.

Deklarovaná ochota jít k volbám do Poslanecké sněmovny PČR aktuálně dosahuje 73 %. Tato hodnota vysoce přesahuje průměr z minulých let, je však ovlivněna momentální povolební situací a stále probíhajícím vyjednáváním o sestavení nové vlády. Březnový pokles se pohybuje za hranicí statistické významnosti, nicméně do budoucna lze očekávat pokračující pokles deklarované ochoty jít k volbám až na úroveň z předchozích let.

23 % občanů je spokojeno se současnou politickou situací.

Na jaře loňského roku došlo k výraznému propadu hodnocení tehdejší politické situace. První povolební měření v listopadu naznačovalo, že se s novým ustanovením politické reprezentace začíná toto hodnocení vracet ke svému průměru. Únorové měření roku 2018 tento rostoucí trend potvrzuje, nicméně březnová data naznačují opětovný pokles hodnocení. Aktuálně je tak s politickou situací v současné době spokojeno 23 % obyvatel.

Svou nebo podobnou práci by obyvatelé České republiky podle svých slov zvládli vykonávat zhruba do 60 let

Přičemž asi pětina z dotázaných si dokázala představit, že by práci podobného typu vykonávala do 57 let, dvě pětiny deklarovaly věk v rozmezí 58 – 60 let a čtvrtina pak věk v rozmezí 63 – 67 let. Necelá desetina pak deklarovala, že by byla schopna práci podobného typu vykonávat i po svém 68 roce.

65 % obyvatel České republiky si spoří na důchod

Více než polovina obyvatel, tedy 65 %, uvedla, že si nějakou částku na důchod spoří. 23 % z dotázaných si naopak nespoří a plánuje se spoléhat na státem vyplácený důchod. Necelá desetina respondentů si aktuálně nespoří, ale do budoucna to má v plánu.

Motivaci občanů státem považuje 63 % z dotázaných za nedostatečnou.

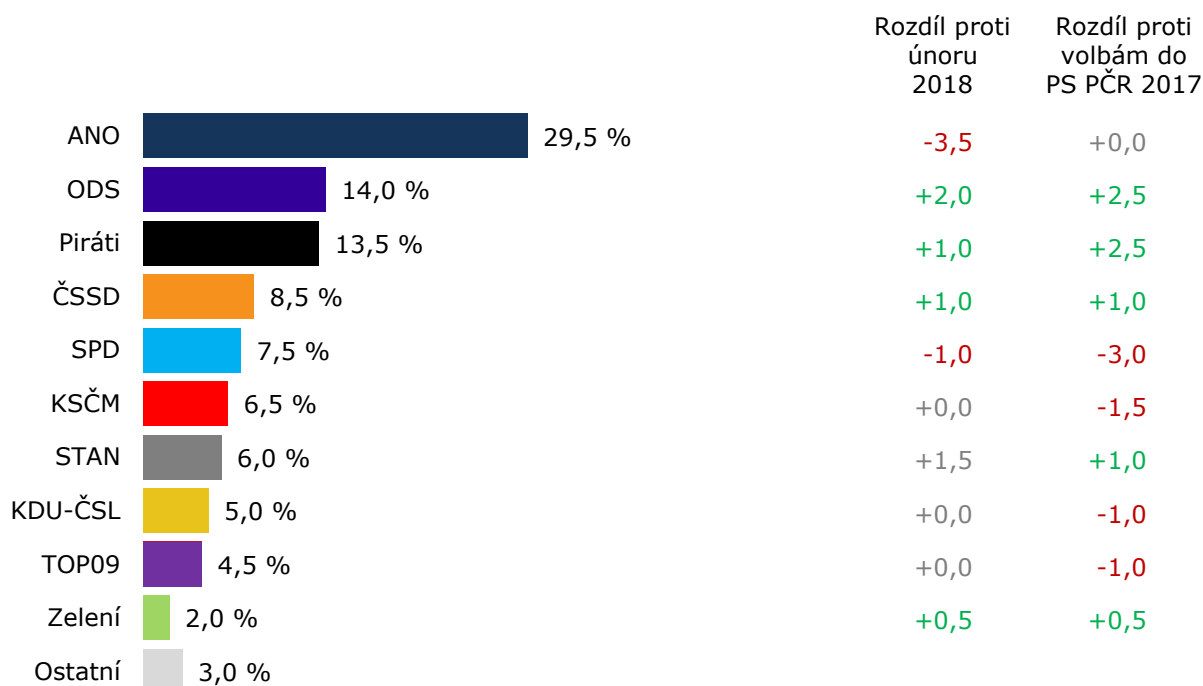
O tom, že stát dostatečně motivuje občany, aby si spořili na důchod, je přesvědčena asi třetina obyvatel, konkrétně 9 % určitě a 23 % spíše. Převažuje tak skupina občanů, kteří zastávají opačný názor. V součtu odpovědí určitě a spíše ne se jedná o 63 %.

Detailní výsledky
/ volební model
/ ochota jít k volbám
/ pevnost přesvědčení o volbě

Volební model /aktuální měření

Podle březnového volebního modelu by hranici 5 %, nutnou pro vstup do Poslanecké sněmovny, aktuálně překročilo osm politických stran a hnutí. Volby by v současné době vyhrálo hnutí ANO, a to se stejným podílem hlasů jako v říjnových volbách. Na druhém a třetím místě by následovaly ODS a Piráti. Obě tyto strany by si oproti volbám také mírně polepsily (shodně o 2,5 p.b.). Mírný přírůstek hlasů oproti volbám by zaznamenala také čtvrtá ČSSD. Naopak SPD spolu s KSČM by podle modelu zaznamenaly úbytek svých podporovatelů. Do PS by se podle aktuálního modelu dostaly ještě STAN a KDU-ČSL. Těsně pod pětiprocentní hranicí by zůstala TOP 09.

Významnější změny podílu podporovatelů lze nalézt při pohledu na dlouhodobější vývoj volebního modelu, který ukazuje graf na následující straně.

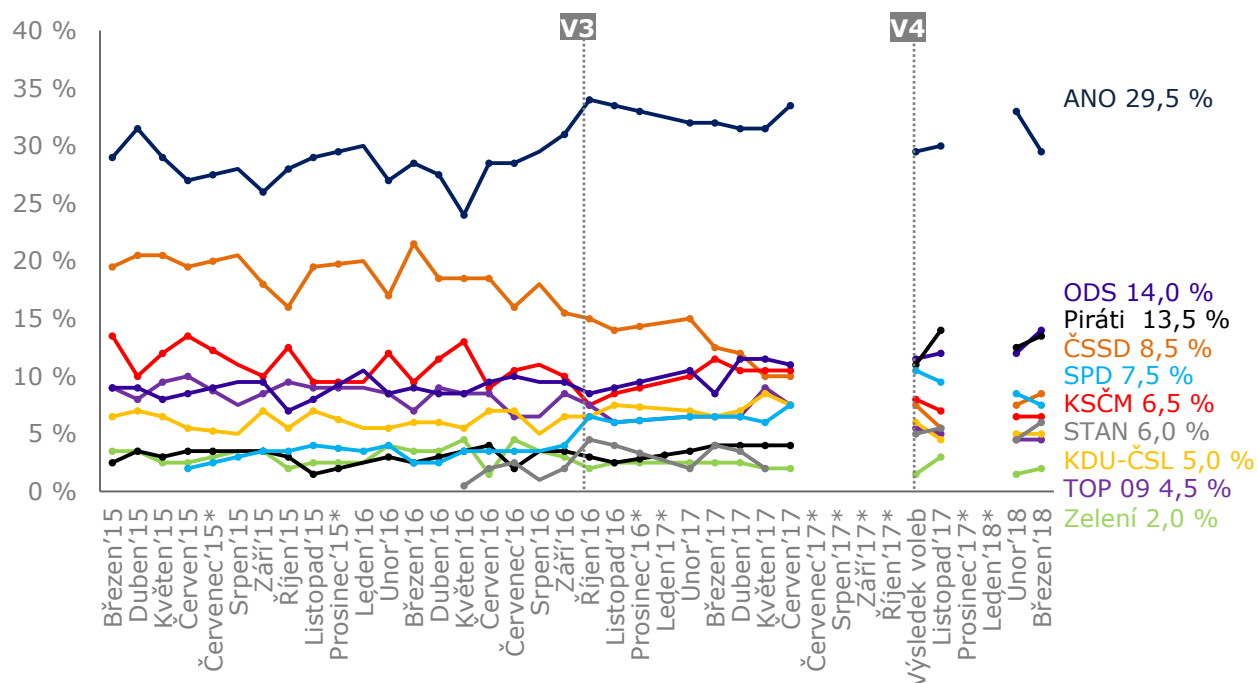
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 847 respondentů. Jedná se o respondenty, kteří nevyklučují svou účast ve volbách a nepovažují za pravděpodobné, že volbu své preferované strany změní. Konstrukce volebního modelu je popsána detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Poznámka: Zobrazeny jsou strany se současným ziskem alespoň 2 %; výsledky jsou zaokrouhlovány na půl procenta. Statistická chyba volebního modelu u jednotlivých stran se pohybuje v rozmezí $\pm 0,9$ p.b. (strana s nízkým ziskem) až $\pm 3,1$ p.b. (strana s vysokým ziskem).

Volební model /vývoj

Březnový volební model ukazuje především dynamický vývoj u hnutí ANO. Zatímco od říjnových voleb až do února letošního roku podpora tomuto hnutí spíše narůstala, březnová data ukazují na zlom a významnou ztrátu podílu podporovatelů. Za poslední měsíc ztratilo hnutí ANO 3,5 p.b. Významně naopak posiluje pozice ODS, která si od února polepila o 2 p.b. Pozice Pirátů se zatím zdá být stabilní s mírně rostoucím potenciálem, který se však pohybuje na hranici statistické významnosti. Významný vývoj je patrný u ČSSD. Aktuální data ukazují na zastavení odlivu příznivců. To, zda se trend obrátí, ukáže následující měření. Trend v podobě úbytku podporovatelů je patrný u SPD, která oproti únorovému modelu ztratila 1 p.b, oproti volbám pak 3 p.b.

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří splňují podmínky pro vstup do volebního modelu. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž do volebního modelu vstupuje 847 respondentů. Jedná se o respondenty, kteří nevyklučují svou účast ve volbách a nepovažují za pravděpodobné, že volbu své preferované strany změní. Konstrukce volebního modelu a termíny sběru dat jsou popsány detailně v příloze této zprávy. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI.

Poznámka: Zobrazeny jsou strany se současným ziskem alespoň 2 %; výsledky jsou zaokrouhlovány na půl procenta. Statistická chyba volebního modelu se v aktuální vlně měření pohybuje u jednotlivých stran v rozmezí $\pm 0,9$ p.b. až $\pm 3,1$ p.b.

* Trendový odhad / Nedotazováno

V3 – Volby do zastupitelstva krajů a 1. kolo senátních voleb 7.-8. 10. 2016., 2. kolo 14.-15.10.2016

V4 – Volby do PSP ČR 20.-21. 10. 2017

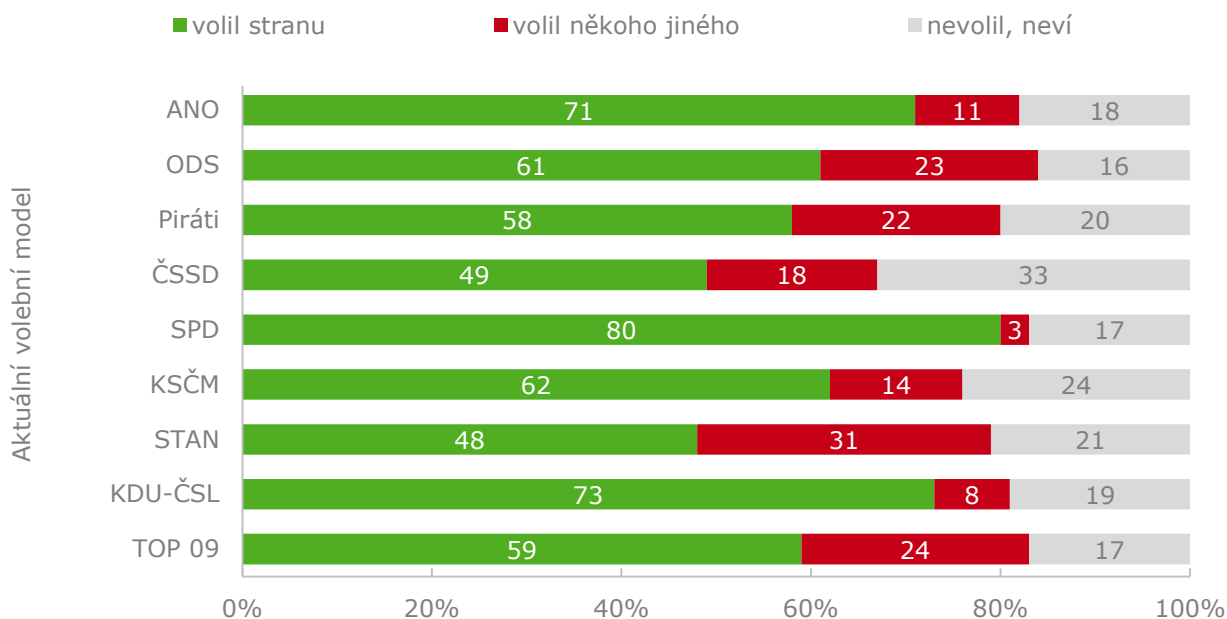
Migrace voličů od voleb 2017

Březnové měření probíhalo pět měsíců od voleb do Poslanecké sněmovny. Podíváme-li se na to, jak se téměř za půl roku změnila voličská preference zjistíme, že dlouhodobě nejpevnější jádro má KDU-ČSL. Až 73 % jejich současných podporovatelů ji volilo také ve volbách v roce 2017. Za poslední měsíc byl zaznamenán také nárůst voličského jádra hnutí SPD. Aktuálně dosahuje 80 %, což značně převyšuje průměr z povolebních měření.

Naopak nejnižší podíl voličského jádra vykazuje ČSSD, která v současné době získává až třetinu hlasů zejména od nevoličů ve volbách v roce 2017. Pokles voličského jádra za poslední měsíc je patrný u STAN, nicméně tento pokles se pohybuje na hranici statistické významnosti.

Za zmínku stojí ještě TOP09, u které podle březnových dat došlo ke změně struktury jejich voličů. Zatímco v únoru byl podíl těch, kteří by tehdy volili TOP09, ale v roce 2017 volili jinou stranu na 5 %, aktuálně je tento podíl 24 %.

Volební chování ve volbách do PS PČR 2017

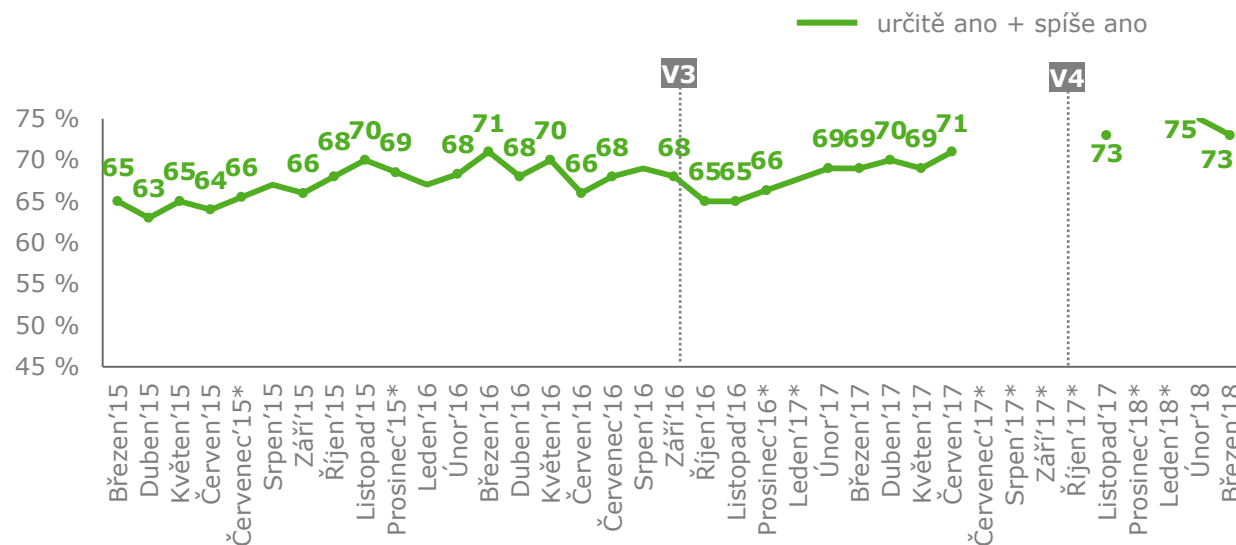
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů, z nichž do aktuálního volebního modelu vstupuje 847 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Ochota jít k volbám / vývoj

Deklarovaná ochota jít k volbám do Poslanecké sněmovny PČR aktuálně dosahuje 73 %. Tato hodnota vysoce přesahuje průměr z minulých let, je však stále ovlivněna povolební situací a pokračujícím vyjednáváním o sestavení nové vlády. Březnový pokles se pohybuje za hranici statistické významnosti, nicméně do budoucna lze očekávat pokračující pokles deklarované ochoty jít k volbám až na úroveň z předchozích let.

Deklarovaná ochota zúčastnit se voleb do Poslanecké sněmovny PČR je prezentována jako součet odpovědí „určitě ano“ a „spíše ano“. Nejedná se však o odhad případné volební účasti, ale o deklaraci respondentů vztaženou k současnosti.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil/a byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI. Termíny sběru dat jsou popsány v příloze této zprávy.

Poznámka:

* Trendový odhad / Nedotazováno

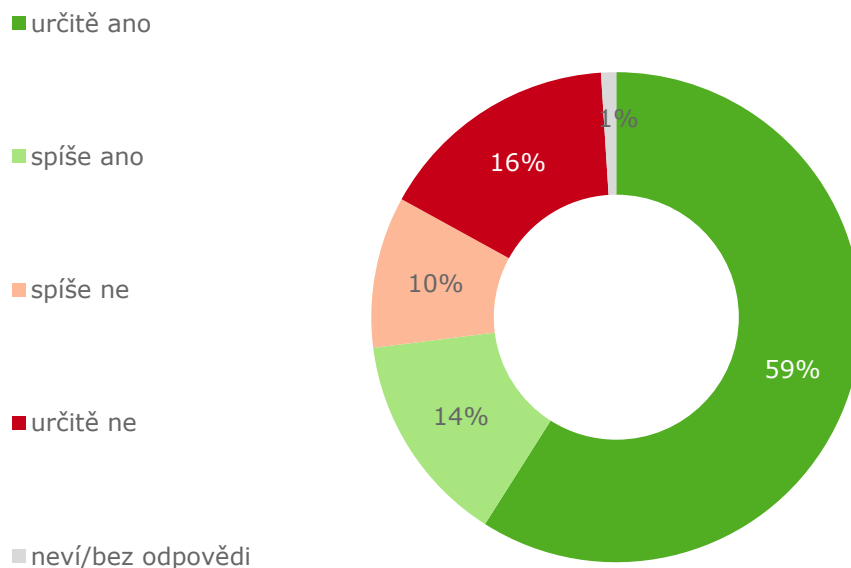
V3 – Volby do zastupitelstva krajů a 1. kolo senátních voleb 7.-8. 10. 2016., 2. kolo 14.-15.10.2016

V4 – Volby do PSP ČR 20.-21. 10. 2017

Ochota jít k volbám

V detailnějším pohledu je patrné, že asi tři pětiny respondentů deklarovaly, že by se určitě zúčastnily voleb do Poslanecké sněmovny PČR v případě, že by se konaly v době sběru dat. Dalších 14 % by se jich spíše zúčastnilo.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil/a byste se jich?

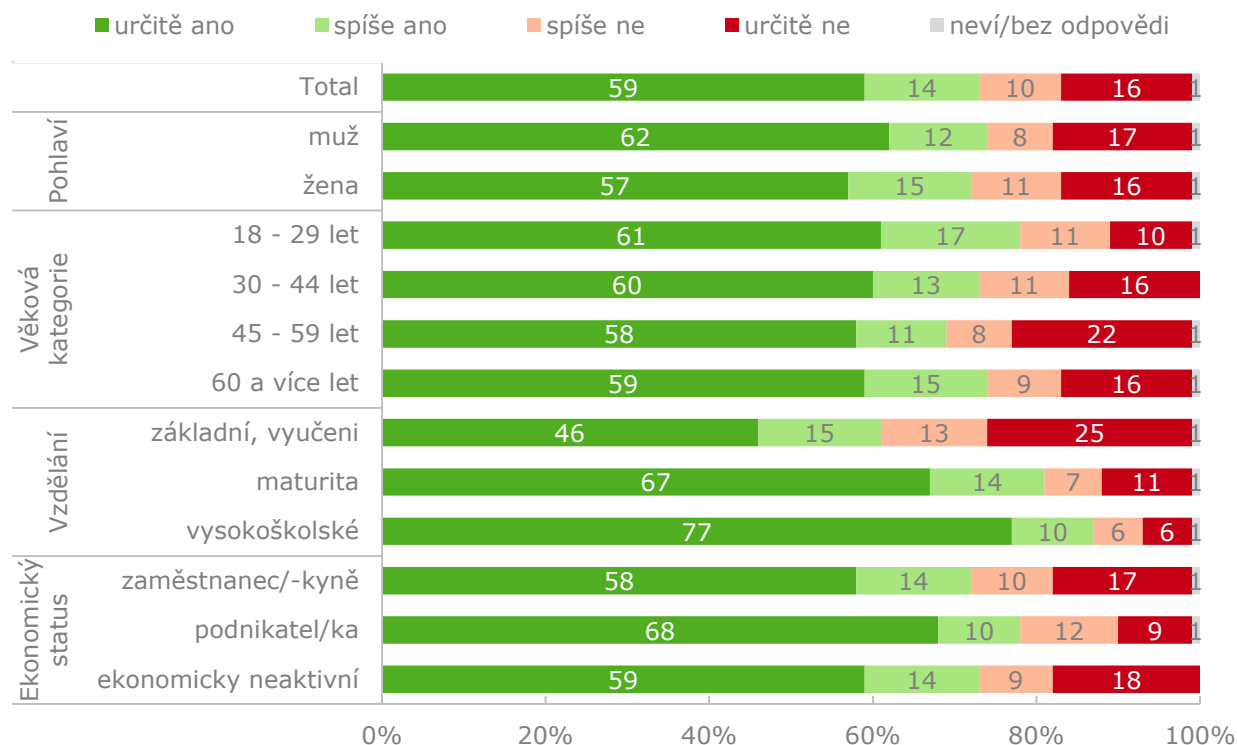

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Ochota jít k volbám / třídění dle sociodemografií

Z hlediska sociodemografických skupin lze konstatovat, že vyšší deklarovaná ochota jít k volbám dlouhodobě převládá u mužů a středoškolsky nebo vysokoškolsky vzdělaných občanů. Volby v roce 2017 ukázaly aktivaci nejmladší věkové skupiny a její vyšší zájem o politické dění a volby samotné. Deklarovaná vyšší ochota oproti minulým letům účastnit se voleb u mladší věkové kategorie zatím stále trvá. Mezi jednotlivými věkovými skupinami tak nenalezneme významnějších rozdílů. Relativně nejnížší ochotu jít k volbám ale ukazují lidé ve věku 45 – 59 let. Oproti únorovému měření nedošlo k žádným statisticky významným změnám.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil/a byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

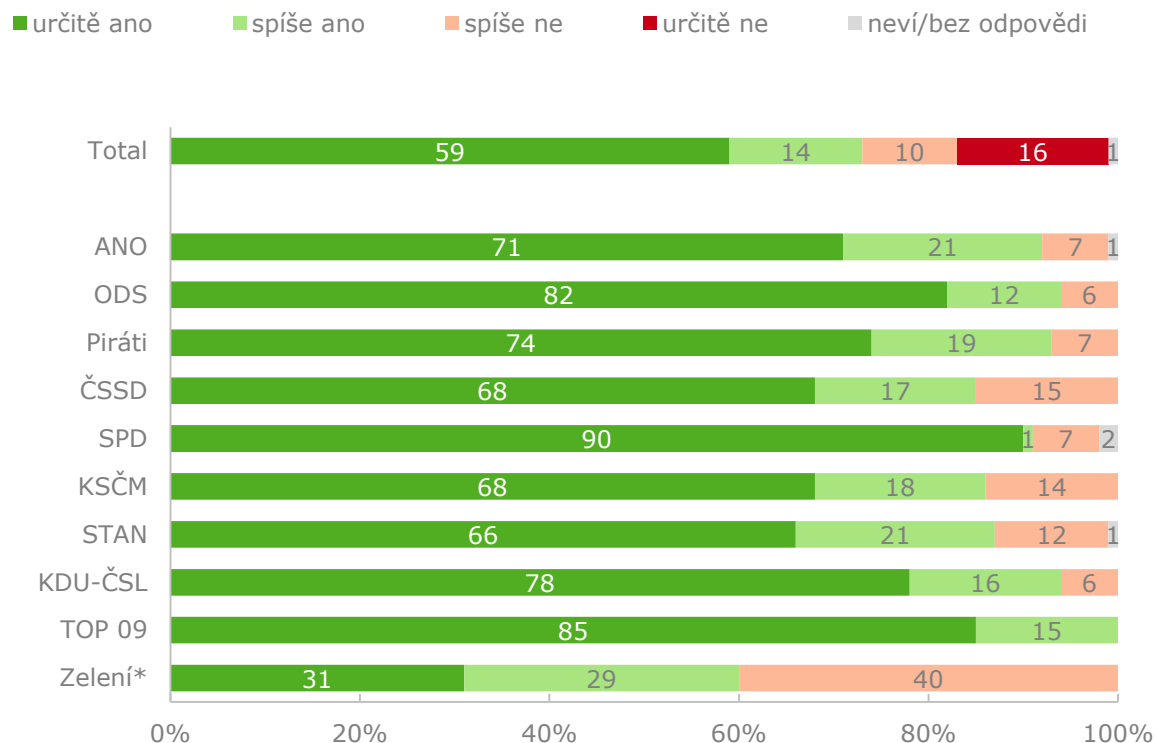
Ochota jít k volbám / třídění dle volebních preferencí

Pokud jde o voliče jednotlivých stran a hnutí, nenalezneme mezi současnými podporovateli jednotlivých stran a hnutí významnějších rozdílů v ochotě účastnit se nyní voleb. Relativně nejvíce vybočují příznivci KSČM, jejichž deklarovaná ochota účastnit se voleb je oproti ostatním stranám a hnutím dlouhodobě nižší.

Oproti únorovému měření je patrné výrazné posílení ochoty mezi příznivci SPD. Ochota voličů SPD patřila v předchozích měřeních spíše mezi ty nižší, a proto se aktuální hodnota pohybuje vysoko nad průměrem. Změny v rámci ostatních stran se pohybují pod hranicí statistické významnosti.

Metodologická poznámka: Výsledky tříděné přes preferované strany se na první pohled mohou zdát zvláštní tím, že se prakticky u všech stran objevuje „určitě ano“ častěji než u celku. To je ale dáno tím, že v tomto třídění se logicky nezobrazují respondenti, kteří uvádějí, že by k volbám určitě nedorazili, ale pouze ti, kteří nějakou stranu preferují a jsou přirozeně ochotnější jít k volbám.

Otázka: Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil/a byste se jich?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

Pevnost přesvědčení o volbě

Pokud by se konaly volby do Poslanecké sněmovny v době sběru dat, pak by o deklarované volbě strany nebo hnutí bylo pevně rozhodnuto 44 % voličů, dalších 31 % by pak své rozhodnutí spíše neměnilo. Čtvrtina by pak své rozhodnutí spíše nebo velmi pravděpodobně ještě změnila.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

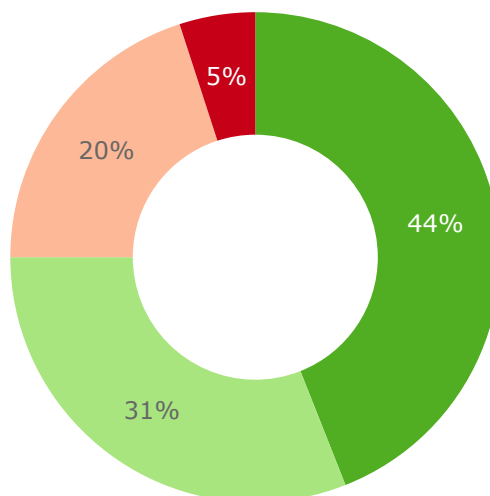
■ jste pevně rozhodnut(a) volit tuto stranu nebo hnutí

■ je pravděpodobné, že byste volil(a) tuto stranu nebo hnutí

■ je možné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní

■ je dost pravděpodobné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změní

■ neví/bez odpovědi

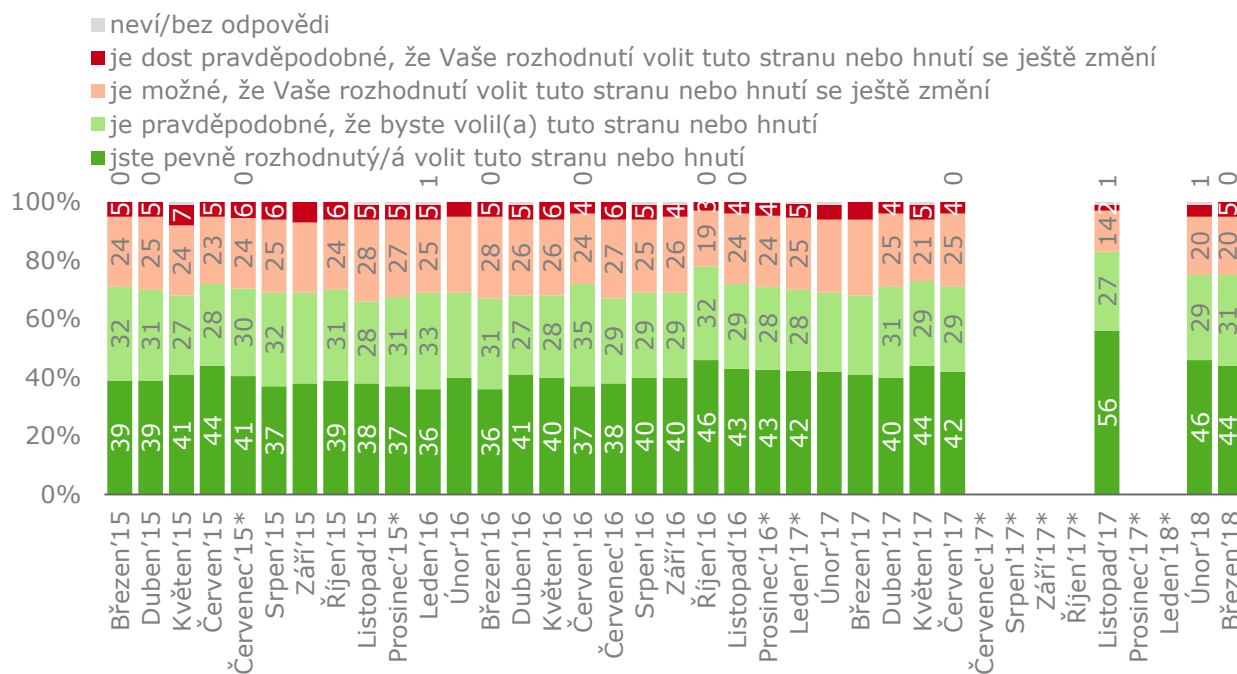
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo 893 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Pevnost přesvědčení o volbě / vývoj

Podíváme-li se na to, jak se pevnost přesvědčení o volbě mění v čase, vidíme, že míra, do jaké jsou voliči rozhodnutí o volbě určité politické strany či hnutí, je dlouhodobě poměrně konzistentní. Významnější výkyvy tak lze očekávat pouze v období voleb.

Posílení pevnosti přesvědčení zjištěné v listopadu 2017 tak souvisí právě s podzimními volbami, v nichž voliči své rozhodnutí upevnili volbou. Únorové měření již naznačuje oslabení pevnosti přesvědčení a březnové měření tento trend potvrzuje. S postupujícím časem lze očekávat, že se pevnost přesvědčení zcela navrátí na svůj dlouhodobý průměr zjištěný v předchozích letech.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevně, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo v poslední vlně 893 respondentů. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI. Termíny sběru dat jsou popsány v příloze této zprávy.

* Trendový odhad / Nedotazováno

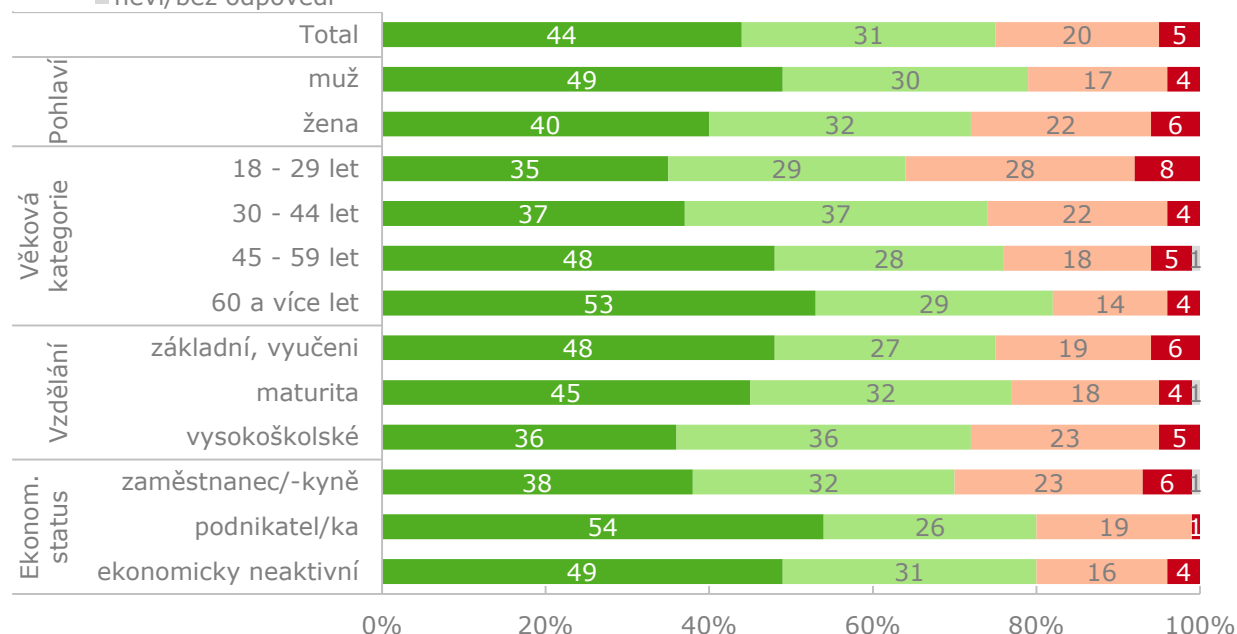
Pevnost přesvědčení o volbě / třídění dle sociodemografií

S tím, jak se pozvolna navrácí hladina pevnosti přesvědčení, dochází opět k diferenciaci napříč sociodemografickými skupinami. Rozdíly jsou nejvíce patrné při pohledu na věk a vzdělání. Čím jsou voliči starší, tím více se zdá být pravděpodobné, že budou „věrní“ jedné straně. U vzdělání je trend přesně opačný: čím vyšší je, tím je také pravděpodobnější, že voliči svou preferenci ještě změň (mezi občany se základním vzděláním a vyučenými je sice nejmenší podíl voličů, ale ti patří častěji mezi pevně rozhodnuté).

Oproti únorovému měření došlo k oslabení pevnosti přesvědčení mezi nejstarší věkovou skupinou a mezi lidmi s vysokoškolským vzděláním.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

- jste pevně rozhodnut(a) volit tuto stranu nebo hnutí
- je pravděpodobné, že byste volil(a) tuto stranu nebo hnutí
- je možné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změň
- je dost pravděpodobné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu nebo hnutí se ještě změň
- neví/bez odpovědi

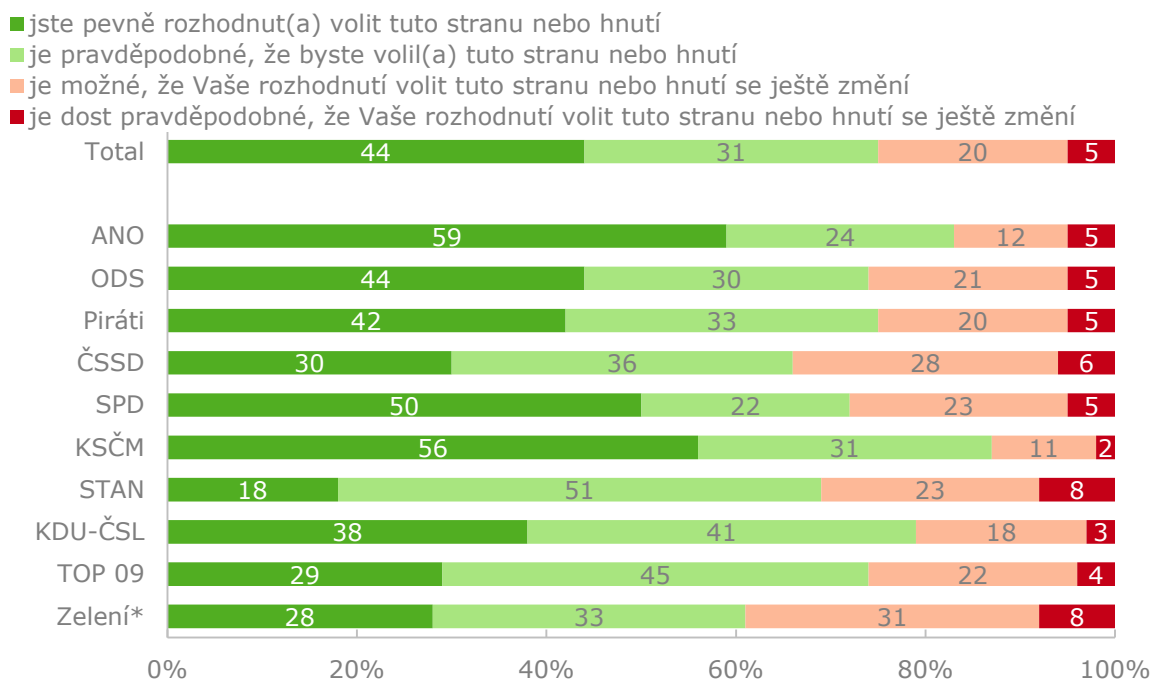
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo v poslední vlně 893 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Pevnost přesvědčení o volbě / třídění dle volebních preferencí

Mezi voliči jednotlivých stran a hnutí jsou patrné drobné rozdíly při pohledu na nejpevněji rozhodnutou skupinu. Nejvyšší podíl rozhodnutých voličů nalezneme v tuto chvíli mezi příznivci ANO, SPD a KSČM. Významně nižší podíl této skupiny voličů mají dlouhodobě STAN nebo TOP 09.

Za poslední měsíc nedošlo u pevnosti přesvědčení mezi voliči k žádné statisticky významné změně.

Otázka: Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu ... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let, kteří vybrali některý politický subjekt. Náhodným výběrem byl získán reprezentativní vzorek 1200 rozhovorů, z nichž politický subjekt vybralo v poslední vlně 893 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

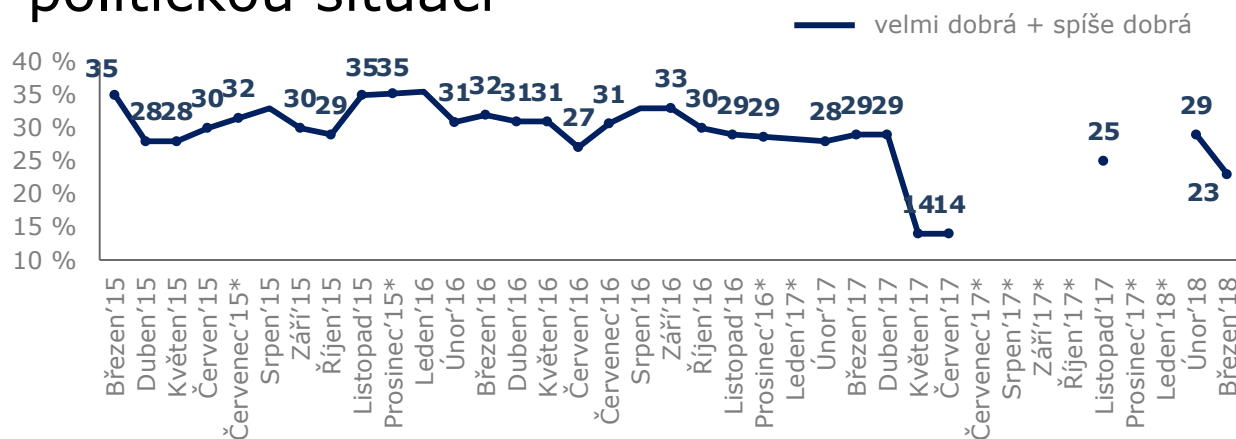
* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

Detailní výsledky
/ hodnocení politické situace

Politické trendy

Na jaře loňského roku došlo k výraznému propadu hodnocení tehdejší politické situace. První povolební měření v listopadu naznačovalo, že se s novým ustanovením politické reprezentace začíná toto hodnocení vracet ke svému průměru. Únorové měření roku 2018 tento rostoucí trend potvrzuje, nicméně březnová data naznačují opětovný pokles hodnocení. Aktuálně je tak s politickou situací v současné době spokojeno 23 % obyvatel.

/Podíl občanů kladně hodnotících politickou situaci

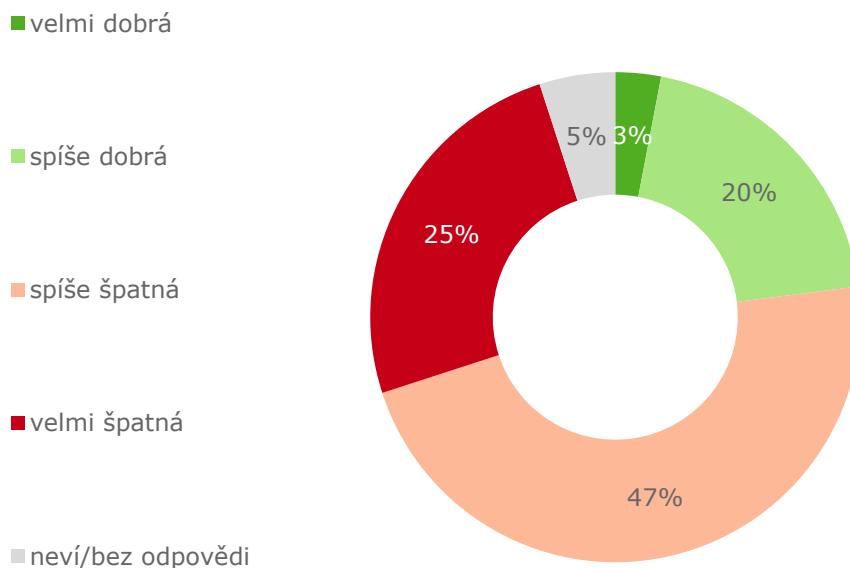
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo prostřednictvím technologie CATI. Termíny sběru dat jsou popsány v příloze této zprávy.

* Trendový odhad / Nedotazováno.

Politická situace

Podíváme-li se na hodnocení politické situace detailněji, je vidět, že převládá spíše negativní hodnocení. V současné době tak hodnotí momentální politickou situaci jako velmi špatnou 25 % občanů, dalších 47 % ji hodnotí jako spíše špatnou. Za velmi nebo spíše dobrou ji pak považuje 23 % dotázaných.

Otázka: Jak byste celkově ohodnotil/a aktuální politickou situaci v České republice?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

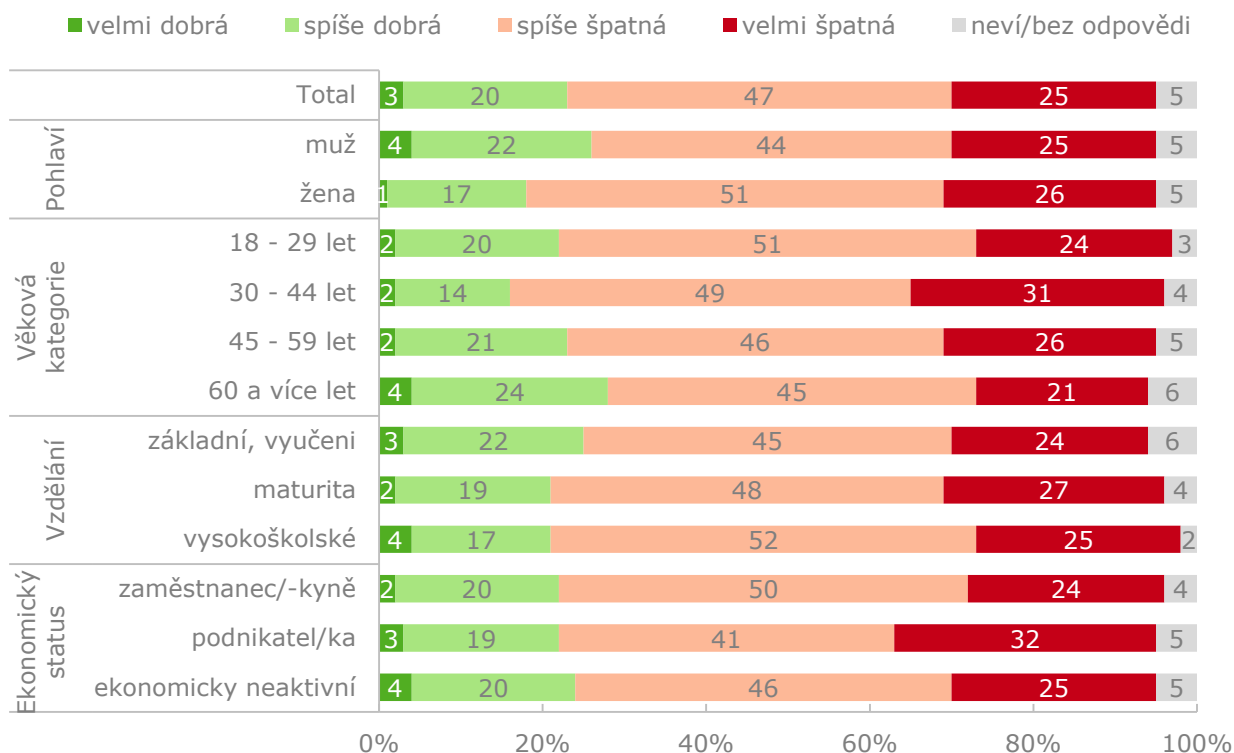
Politická situace / třídění dle sociodemografií

Pokles v hodnocení politické situace je patrný napříč téměř všemi sociodemografickými skupinami.

Z dlouhodobého pohledu pak platí, že největší rozdíly v rámci sociodemografických kategorií nalezneme mezi pohlavími a mezi věkovými kategoriemi. Muži se k celé situaci staví pozitivněji než ženy a pozitivněji se k situaci staví také lidé starší. V období kolem voleb se spokojenost napříč kategoriemi vyrovnala, únorové i březnové šetření ale ukazují na opětovně se tvořící rozdíly v hodnocení.

Dříve také platilo, že lidé s vyšším vzděláním mají tendenci hodnotit politickou situaci pozitivněji. Poslední měření ale ukazují opačný trend.

Otázka: Jak byste celkově ohodnotil/a aktuální politickou situaci v České republice?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Politická situace / třídění dle volebních preferencí

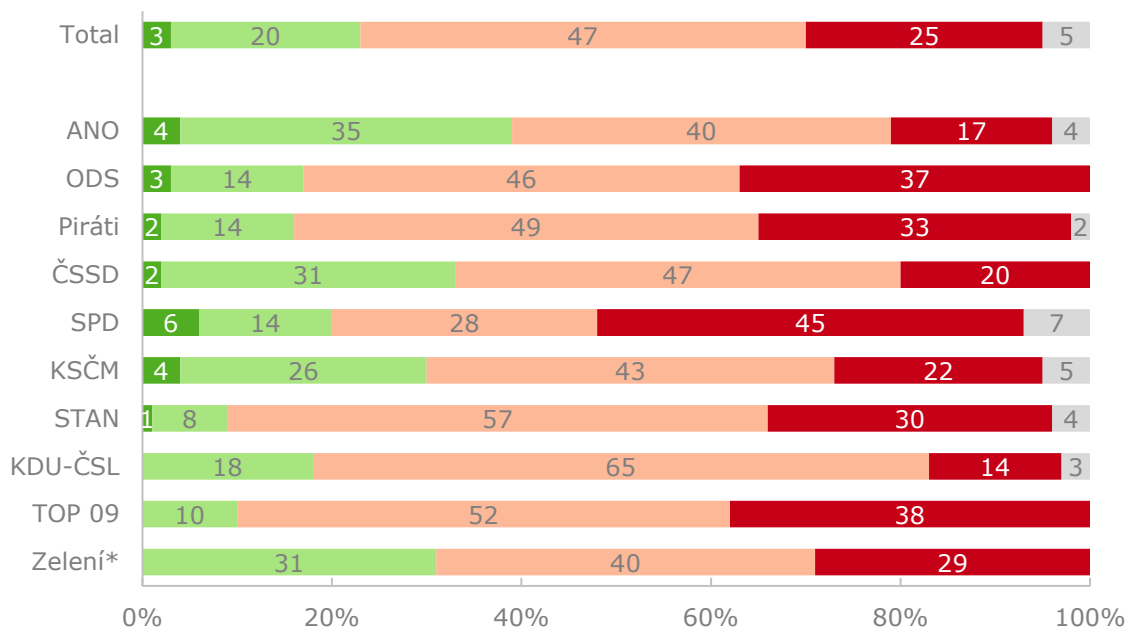
Analýza podporovatelů jednotlivých stran ukazuje, že nejspokojenější jsou v tomto ohledu přirozeně voliči a podporovatelé hnutí ANO a to i přesto, že jejich spokojenost za poslední měsíc oslabila.

Za relativně více spokojené lze považovat také příznivce ČSSD a KSČM. Mezi příznivci SPD nalezneme také vyšší podíl spokojených, ale na opačné straně také jeden z nejvyšších podílů nespokojených voličů. V tomto pohledu se jeví příznivci této strany rozdělení. Od únorového měření pak došlo k posílení nespokojenosti.

Za méně spokojené s politickou situací lze označit podporovatele TOP09, ODS nebo Pirátů.

Otázka: Jak byste celkově ohodnotil/a aktuální politickou situaci v České republice?

■ velmi dobrá ■ spíše dobrá ■ spíše špatná ■ velmi špatná ■ neví/bez odpovědi

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 1200 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

* Nízký počet respondentů; jedná se pouze o indikativní hodnoty.

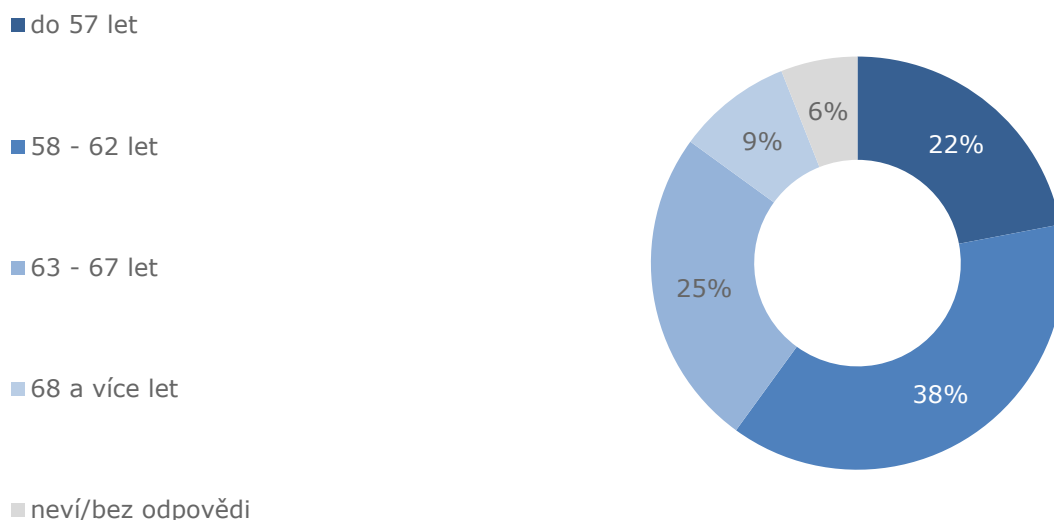
Detailní výsledky
/ věk odchodu do důchodu
/ spoření na důchod
/ příspěvek státu na důchod

Věk odchodu do důchodu

Aktuálním tématem 37. vlny Trendů Česka byly důchody. Nejprve nás zajímalo, jak dlouho, resp. do jakého věku, by byli občané České republiky schopni vykonávat svou současnou práci, resp. práci podobného typu. Průměrný, nutno poznamenat že deklarovaný, věk se pohybuje kolem 60 let. Přičemž asi pětina z dotázaných si dokázala představit, že by práci podobného typu vykonávala do 57 let, dvě pětiny deklarovaly věk v rozmezí 58 – 60 let a čtvrtina pak věk v rozmezí 63 – 67 let. Necelá desetina pak deklarovala, že by byla schopna práci podobného typu vykonávat i po svém 68 roce.

Otázka: Představte si, že byste v podobném zaměstnání, jako „jste nyní/jako jste byl/a,“ měl/a být až do důchodu. Do jakého věku byste byl/a schopen/a tuto práci vykonávat?

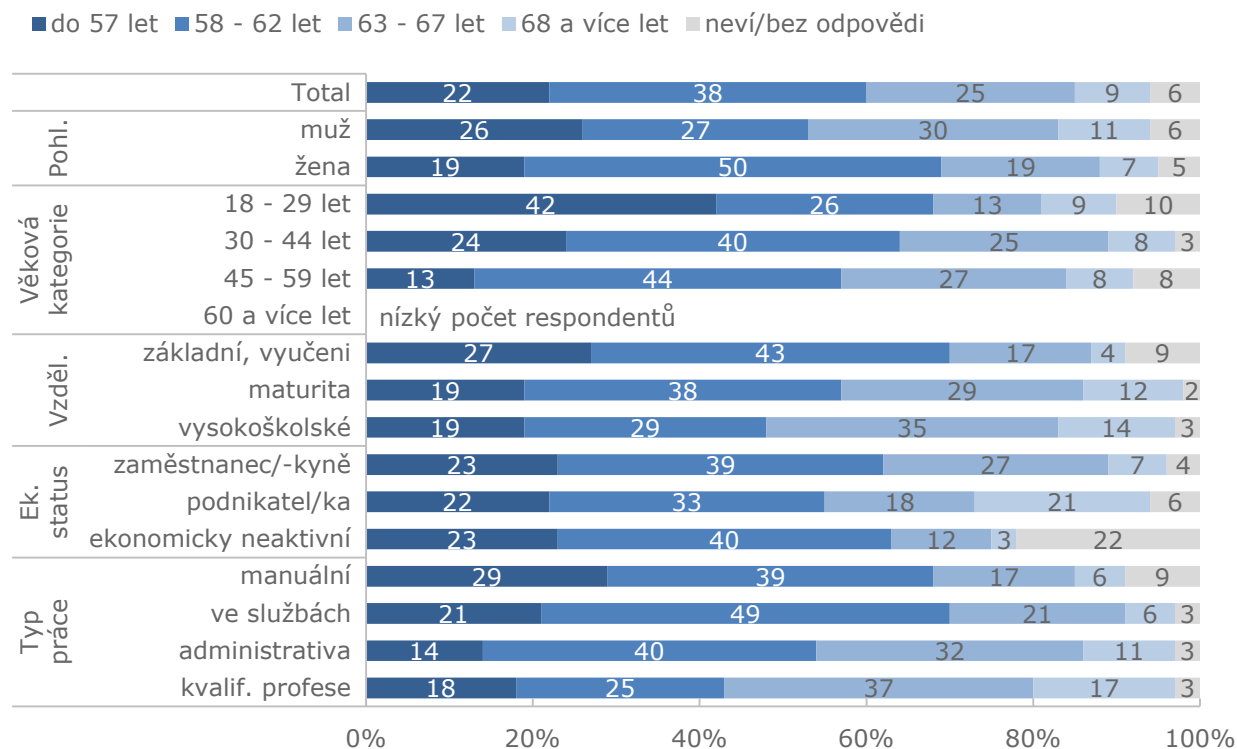
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, z reprezentativního vzorku 600 respondentů odpovídalo 387 (otázka nezahrnuje odpovědi studentů a důchodců). Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Věk odchodu do důchodu / třídění dle sociodemografií

Analýza sociodemografických skupin ukazuje několik trendů. Není překvapením, že vyšší věk schopnosti práce ve svém současném nebo podobném typu zaměstnání deklarují muži. Deklarovaný věk práce také koresponduje s věkem respondentů, přičemž čím jsou obyvatelé starší, tím vyšší věk práce deklarují. Tedy mladí lidé si nedokáží představit, že by ve své nebo podobné práci pokračovali i v pozdějším věku. 42 % respondentů v kategorii 18 - 29 let uvádělo věk práce do 57 let, zatímco ve věkové kategorii 45 - 59 let byl tento podíl 13 %.

Deklarovaný pracovní věk také koresponduje se vzděláním, lidé s vyšším vzděláním častěji uvádí vyšší pracovní věk než lidé s nižším vzděláním. Tento fakt bude souviset s typem práce. Manuální pracovníci a pracovníci ve službách uvádějí nižší pracovní věk než ti v administrativě nebo v kvalifikovaných profesích (právník, manažer, učitel apod.)

Otázka: Představte si, že byste v podobném zaměstnání, jako „jste nyní/jako jste byl/a,“ měl/a být až do důchodu. Do jakého věku byste byl/a schopen/a tuto práci vykonávat?

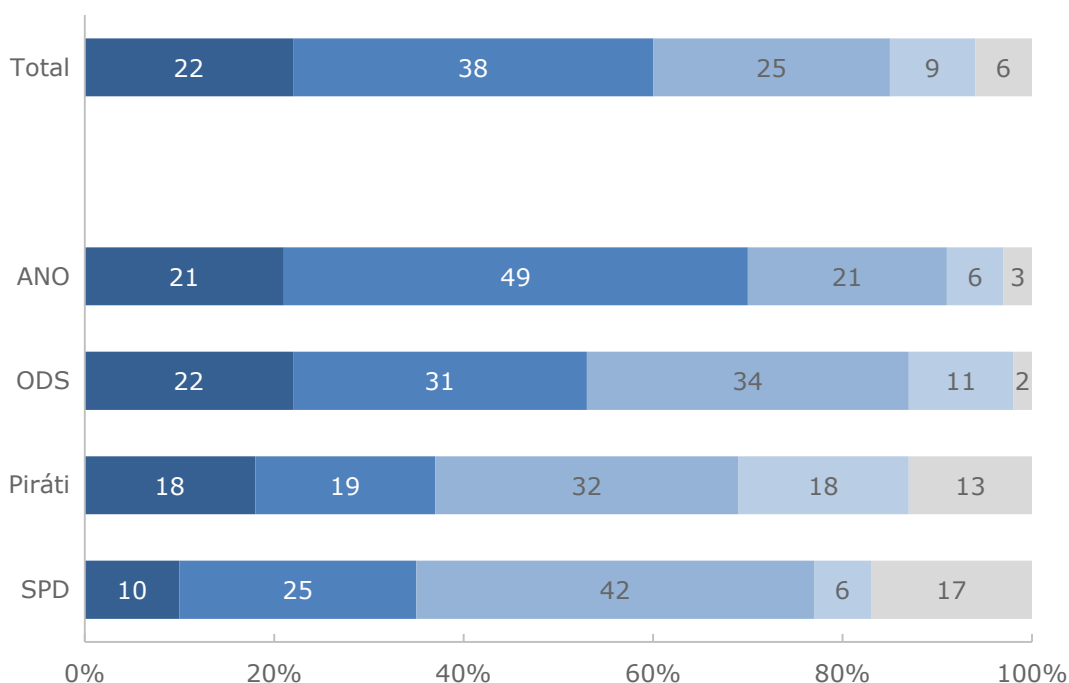
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, z reprezentativního vzorku 600 respondentů odpovídalo 387 (otázka nezahrnuje odpovědi studentů a důchodců). Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Věk odchodu do důchodu / třídění dle volebních preferencí

V rámci voličů jednotlivých stran a hnutí nalezneme jen několik málo rozdílů. Relativně nižší věk schopnosti práce ve svém současném nebo podobném zaměstnání deklarovali voliči ANO a částečně také ODS. Zatímco podporovatelé SPD očekávají, že by mohli svou současnou nebo podobnou práci vykonávat i v pozdějším věku.

Otázka: Představte si, že byste v podobném zaměstnání, jako „jste nyní/jako jste byl/a,“ měl/a být až do důchodu. Do jakého věku byste byl/a schopen/a tuto práci vykonávat?

■ do 57 let ■ 58 - 62 let ■ 63 - 67 let ■ 68 a více let ■ neví/bez odpovědi

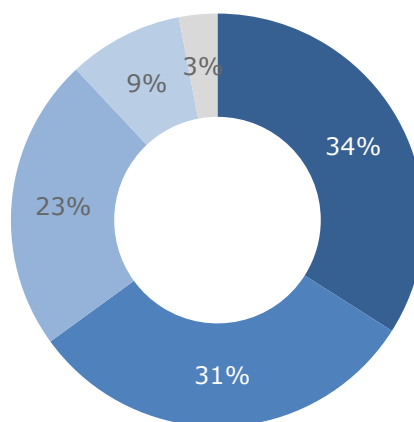
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr z reprezentativního vzorku 600 respondentů odpovídalo 387 (otázka nezahrnuje odpovědi studentů a důchodců). Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI. Pro nízký počet respondentů nebylo možné zařadit i zbylé strany a hnutí.

Spoření na důchod

Zajímalo nás také, jaký postoj zaujmají občané České republiky na téma spoření si na důchod. Více než polovina obyvatel uvedla, že si nějakou částku na důchod spoří. 23 % z dotázaných si naopak nespoří a plánuje se spoléhat na státem vyplácený důchod. Necelá desetina respondentů si aktuálně nespoří, ale do budoucna to má v plánu.

Otázka: Spoříte si v současné době na důchod?

- spoříte si větší částku, více než 800 korun měsíčně, abyste se nemusel(a) příliš spoléhat na státem vyplácený důchod
- spoříte si menší částku, do 800 korun měsíčně, budete se částečně spoléhat na státem vyplácený důchod
- nespoříte, budete se plně spoléhat na státem vyplácený důchod
- na důchod si nespoříte, ale máte to v plánu
- neví/bez odpovědi

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, z reprezentativního vzorku 600 respondentů odpovídalo 413 (otázka nebyla položena důchodcům). Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

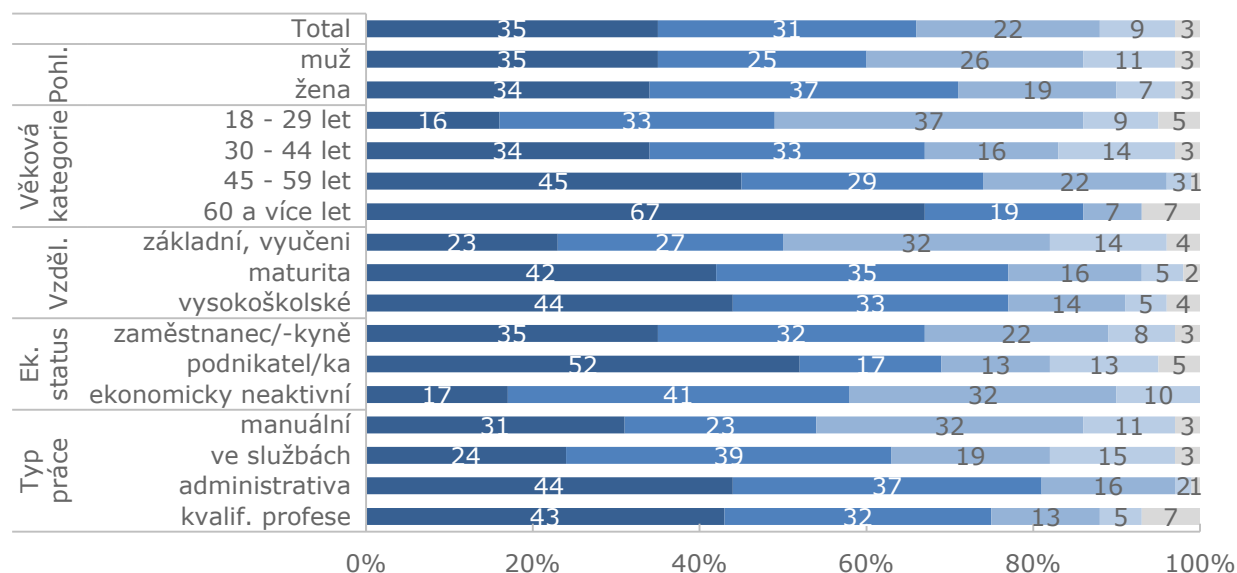
Spoření na důchod / třídění dle sociodemografií

Pohled na sociodemografické charakteristiky odhaluje odlišné postoje zejména pokud jde o věk. Mladí lidé do 29 let častěji uvádí, že si na důchod momentálně vůbec nespoří. Zvláštní skupinou jsou studenti, kteří spoření do budoucna plánují. S rostoucím věkem pak přibývá podíl těch, kteří si spoří a zřejmě roste i částka, jakou si spoří. Lidé do 44 let si spoří menší částku, tedy do 800 Kč. Lidé nad 45 let pak uvádí, že si na důchod spoří, a to dokonce vyšší částku než 800 Kč. Ženy si pak spoří častěji než muži.

Spoření se častěji také týká obyvatel s vyšším vzděláním a samozřejmě ekonomicky aktivních, zejména podnikatelé si na důchod přispívají vyšší částkou. To odpovídá také analýze v rámci typu práce, kde se spoření častěji týká zaměstnanců v administrativě nebo u kvalifikovaných pracovníků jako je právník, manažer, učitel apod.

Otázka: Spoříte si v současné době na důchod?

- spoříte si větší částku, více než 800 korun měsíčně, abyste se nemusel(a) příliš spoléhat na státem vyplácený důchod
- spoříte si menší částku, do 800 korun měsíčně, budete se částečně spoléhat na státem vyplácený důchod
- nespoříte, budete se plně spoléhat na státem vyplácený důchod
- na důchod si nespoříte, ale máte to v plánu
- neví/bez odpovědi

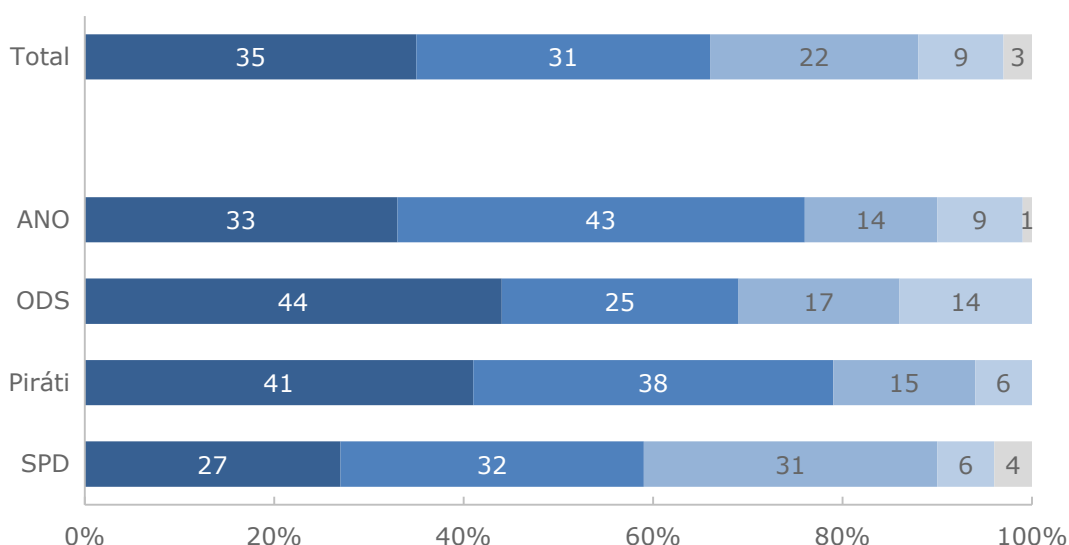
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, z reprezentativního vzorku 600 respondentů odpovídalo 413 (otázka nebyla položena důchodcům). Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Spoření na důchod / třídění dle volebních preferencí

Mezi voliči jednotlivých stran a hnutí nenalezneme příliš rozdílů.

Otázka: Spoříte si v současné době na důchod?

- spoříte si větší částku, více než 800 korun měsíčně, abyste se nemusel(a) příliš spoléhat na státem vyplácený důchod
- spoříte si menší částku, do 800 korun měsíčně, budete se částečně spoléhat na státem vyplácený důchod
- nespoříte, budete se plně spoléhat na státem vyplácený důchod
- na důchod si nespoříte, ale máte to v plánu
- neví/bez odpovědi

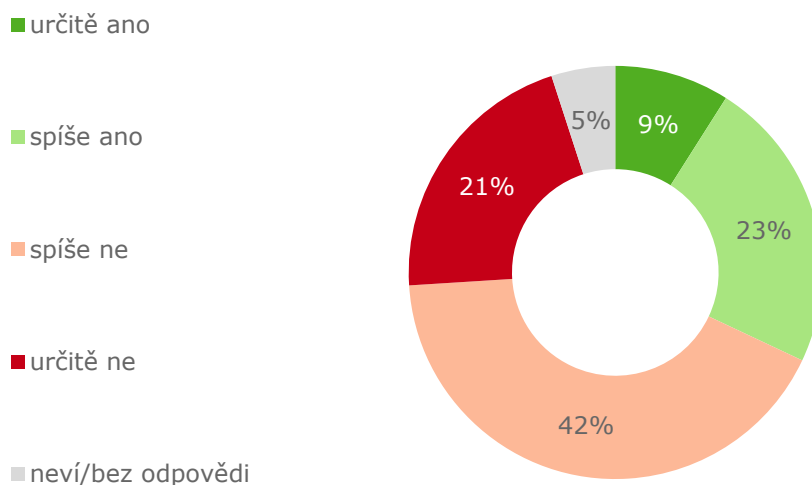
Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, z reprezentativního vzorku 600 respondentů odpovídalo 413 (otázka nebyla položena důchodcům). Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Pro nízký počet respondentů nebylo možné zařadit i zbylé strany a hnutí.

Příspěvek státu na důchod

O tom, že stát dostatečně motivuje občany, aby si spořili na důchod, je přesvědčena asi třetina obyvatel, konkrétně 9 % určitě a 23 % spíše. Převažuje tak skupina občanů, kteří zastávají opačný názor. V součtu odpovědí určitě a spíše ne se jedná o 63 %.

Otázka: Myslíte si, že stát v současné době dostatečně motivuje k tomu, aby si lidé spořili na důchod?

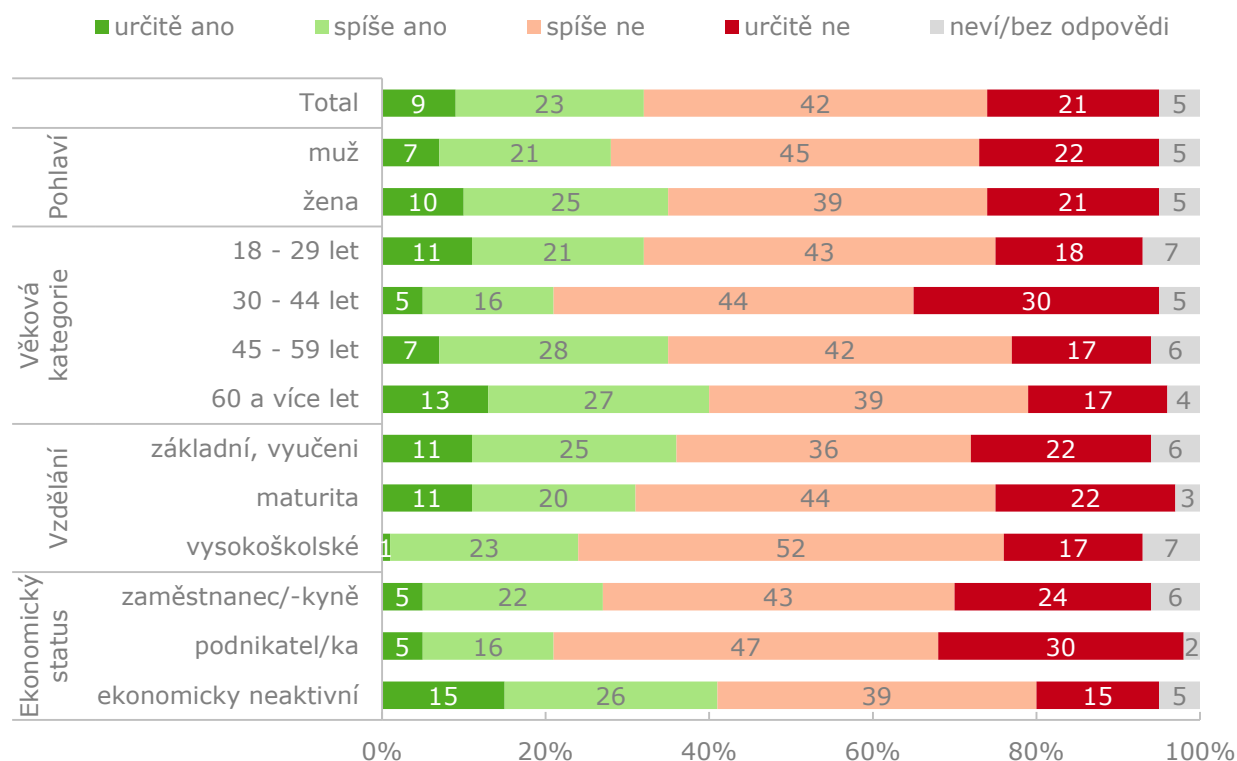

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 600 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Příspěvek státu na důchod / třídění dle sociodemografií

O dostatečné motivaci občanů státem jsou častěji přesvědčeny ženy, lidé starší 60 let, zejména důchodci, a lidé s nižším vzděláním. Přičemž přesvědčení o motivovanosti státem s rostoucím vzděláním klesá. Nejméně motivovaní se tedy cítí vysokoškoláci a z hlediska věku jsou to lidé zhruba ve věku 30 – 44 let.

Otázka: Myslíte si, že stát v současné době dostatečně motivuje k tomu, aby si lidé spořili na důchod?

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 600 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

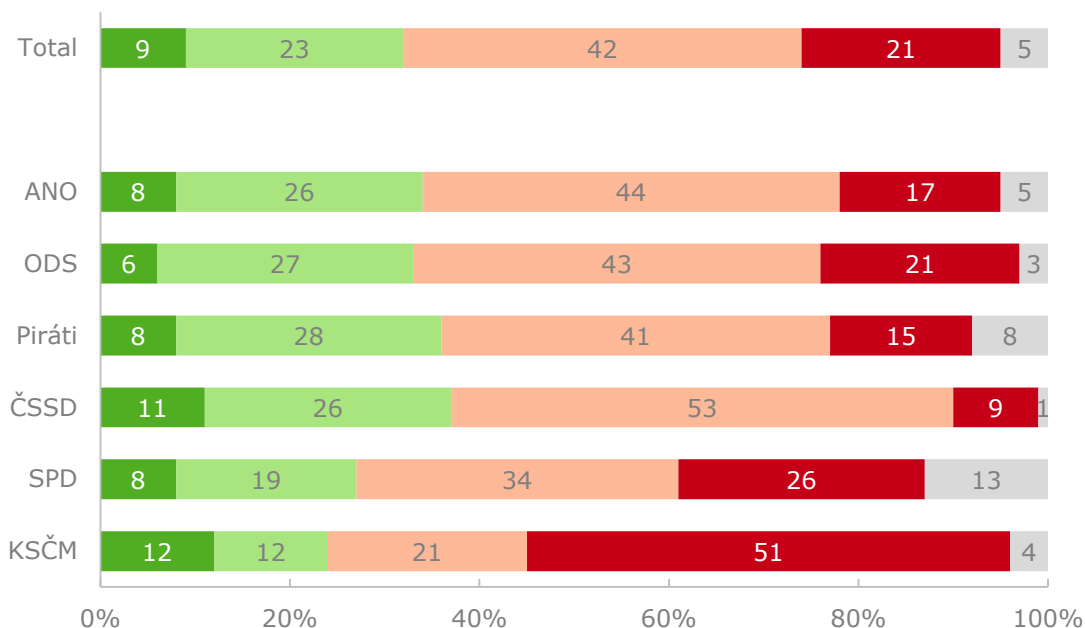

Příspěvek státu na důchod / třídění dle volebních preferencí

Mezi voliči jednotlivých stran a hnutí nenalezneme příliš rozdílů. Relativně méně motivovaní se cítí voliči SPD a KSČM.

Otázka: Myslíte si, že stát v současné době dostatečně motivuje k tomu, aby si lidé spořili na důchod?

■ určité ano   ■ spíše ano   ■ spíše ne   ■ určité ne   ■ neví/bez odpovědi

Základní soubor: Oprávnění voliči v České republice starší 18 let. Náhodný výběr, reprezentativní vzorek 600 respondentů. Dotazování probíhalo ve dnech 10. 3. až 29. 3. 2018 prostřednictvím technologie CATI.

Pro nízký počet respondentů nebylo možné zařadit i zbylé strany a hnutí.

Přílohy

Organizační informace

Výzkumná agentura

Česká televize přizvala ke spolupráci na kontinuálním předvolebním výzkumu voličských preferencí a nálad renomovanou výzkumnou agenturu KANTAR CZ. Agentura disponuje potřebným technickým zázemím a zkušenými odborníky, kteří jsou garanty úspěšné realizace projektu.

KANTAR CZ je řádným členem asociace výzkumných agentur SIMAR a má svého zástupce v mezinárodní organizaci ESOMAR. Z tohoto titulu je agentura povinna dbát na dodržování odborných standardů a kvality odváděné práce. Členstvím ve zmíněných asociacích se agentura také zavazuje k tomu, že může být v případě pochybností kdykoliv podrobena jejich kontrole.

Spolupráce mezi Českou televizí a výzkumnou agenturou

Metodická příprava kontinuálního předvolebního výzkumu, zpracování dat, jejich analýza i příprava zpráv probíhá ve vzájemné součinnosti České televize a agentury KANTAR CZ. K tomu účelu byl vytvořen procesní tým složený ze zástupců obou stran, který má na starost dohled nad celým výzkumným procesem.

Realizační tým

KANTAR CZ

Vedoucí týmu KANTAR
Petr Šobotník

Exekuce projektu
Petr Šobotník, Pavel Ranocha

Sběr dat
Daniel Horna

Zpracování dat
Petr Bucek

Česká televize

Vedoucí týmu ČT
Renata Týmová

Analytik ČT
Jiří Kubíček

Termín realizace

Sběr dat jednotlivých vln byl realizován v následujících termínech:

1. vlna / únor'14	18. 2. – 24. 2. 2014	31. vlna / únor'17	4. 2. – 3. 3. 2017
2. vlna / březen'14	4. 3. – 30. 3. 2014	32. vlna / březen'17	4. 3. – 24. 3. 2017
3. vlna / duben'14	22. 4. – 27. 4. 2014	33. vlna / duben'17	1. 4. – 24. 4. 2017
4. vlna / květen'14	17. 5. – 23. 5. 2014	34. vlna / květen'17	9. 5. – 29. 5. 2017
5. vlna / červen'14	28. 6. – 4. 7. 2014	35. vlna / červen'17	5. 6. – 25. 6. 2017
6. vlna / srpen'14	25. 8. – 31. 8. 2014	36. vlna / listopad'17	4. 11. – 24. 11. 2017
7. vlna / září'14	22. 9. – 28. 9. 2014		
8. vlna / říjen'14	25. 10. – 31. 10. 2014	37. vlna / únor'18	3. 2. – 23. 2. 2018
9. vlna / listopad'14	22. 11. – 28. 11. 2014	38. vlna / březen'18	10. 3. – 29. 3. 2018
10. vlna / leden'15	19. 1. – 25. 1. 2015		
11. vlna / únor'15	16. 2. – 22. 2. 2015		
12. vlna / březen'15	28. 3. – 3. 4. 2015		
13. vlna / duben'15	20. 4. – 26. 4. 2015		
14. vlna / květen'15	25. 5. – 31. 5. 2015		
15. vlna / červen'15	20. 6. – 26. 6. 2015		
16. vlna / srpen'15	24. 8. – 30. 8. 2015		
17. vlna / září'15	19. 9. – 25. 9. 2015		
18. vlna / říjen'15	17. 10. – 23. 10. 2015		
19. vlna / listopad'15	21. 11. – 27. 11. 2015		
20. vlna / leden'16	23. 1. – 29. 1. 2016		
21. vlna / únor'16	20. 2. – 26. 2. 2016		
22. vlna / březen'16	19. 3. – 24. 3. 2016		
23. vlna / duben'16	16. 4. – 22. 4. 2016		
24. vlna / květen'16	21. 5. – 27. 5. 2016		
25. vlna / červen'16	27. 6. – 1. 7. 2016		
26. vlna / červenec'16	23. 7. – 29. 7. 2016		
27. vlna / srpen'16	6. 8. – 26. 8. 2016		
28. vlna / září'16	3. 9. – 23. 9. 2016		
29. vlna / říjen'16	8. 10. – 27. 10. 2016		
30. vlna / listopad'16	5. 11. – 27. 11. 2016		

Organizační informace

Metoda sběru dat

Data byla sbírána metodou telefonických rozhovorů se záznamem do počítače (CATI). Dotazování probíhalo z CATI centra agentury KANTAR CZ v Praze.

Výběr respondentů

Výběr respondentů byl náhodný. Kontaktní čísla na mobilní telefony i pevné linky byla generována náhodně počítačem (ze všech přidělených čísel a kódů ze stránek CTÚ - <http://www.ctu.cz/ctu-online/vyhledavaci-databaze/pridelen-a-cisla-a-kody.html>) - byly do generování zařazeny tyto oblasti: Veřejná mobilní telefonní síť a Veřejná pevná telefonní síť). V případě úspěšného dovolání a souhlasu s rozhovorem byla dotazována osoba, která zvedla telefon.

Kontrola sběru dat

Telefonický sběr dat podléhal kontinuálnímu monitoringu supervizorů v reálném čase. Ze všech rozhovorů byl pořízen audiozáznam, který bude v souladu s právními předpisy na omezenou dobu archivován pro případnou kontrolu ze strany zadavatele či jiných oprávněných institucí.

Vážení dat

Data byla vážena na základní sociodemografické ukazatele, tedy na kombinaci věku a pohlaví, na vzdělání, na velikost místa bydliště a na kraj. Oporou při stanovení kvót byla aktuální data Českého statistického úřadu. V rámci převážení dat bylo také zohledněno minulé volební chování respondentů, konkrétně účast či preferovaná strana v parlamentních volbách v roce 2013.

Zpracování dat

Zpracování dat probíhalo v těsné součinnosti odborných pracovníků České televize a agentury KANTAR CZ. Předem byly definovány standardní postupy a skripty pro automatizované zpracování dat, včetně postupů pro vážení dat a konstrukci volebního modelu. Z důvodů eliminace případných chyb ve fázi zpracování dat byl datový soubor z aktuální vlny výzkumu nezávisle na sobě analyzován jak odbornými pracovníky České televize, tak analytiky agentury KANTAR TNS a výsledky byly následně podrobeny srovnání. Prezentované výstupy tak lze považovat za nezávisle ověřené z obou stran.

Konstrukce volebního modelu

Volební model je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet rozložení sil jednotlivých politických uskupení v době sběru dat.

Metodika výzkumu se inspiruje dlouholetým ověřeným přístupem ke zjišťování volebních preferencí Infratest Dimap (dceřiná společnost KANTAR CZ v Německu), která od roku 1996 zjišťuje volební preference ve všech spolkových i zemských volbách pro veřejnoprávní TV ARD. Ředitel Infratest Dimap Richard Hilmer říká: "Volební model ČT je ambiciózní a odpovídá všem nárokům."

Do volebního modelu vstupují pouze respondenti, kteří:

- nevylučují svoji účast ve volbách do Poslanecké sněmovny PČR (Otázka 2 = 1, 2, 3),
- uvedou konkrétní preferované politické uskupení pro volby do Poslanecké sněmovny PČR (Otázka 3 nebo Otázka 5),
- a nepovažují za pravděpodobné, že by aktuálně preferované uskupení vyměnili za jiné (Otázka 6 = 1, 2, 3).

Volební preference respondentů, kteří splní všechny tři podmínky, jsou sumarizovány a přepočteny na 100 %. Tím vznikne volební model, který je obvykle prezentován v podobě grafu. Politická uskupení, která dosáhnou nízkých hodnot, bývají v grafických výstupech zahrnuta do kategorie „Ostatní“.

Přesné znění otázek vstupujících do volebního modelu viz následující strany.

Dotazník

Otázka 1. Jak byste celkově ohodnotil/a aktuální politickou situaci v České republice? Řekl/a byste o ní, že je...

1 - velmi dobrá, 2 - spíše dobrá, 3 - spíše špatná, 4 - velmi špatná; odmítá odpovědět, neví.

Otázka 2. Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil/a byste se jich?

1 - určitě ano, 2 - spíše ano, 3 - spíše ne, 4 - určitě ne; odmítá odpovědět, neví.

Otázka 3.

Pro respondenty, kteří v otázce 2 uvedou, že se určitě nebo spíše zúčastní voleb:
Jakou politickou stranu nebo hnutí byste v takovém případě volil/a?

Pro respondenty, kteří v otázce 2 uvedou, že se spíše nezúčastní nebo neví:
Pokud byste přece jen k volbám šel/šla, jakou politickou stranu nebo hnutí byste volil/a?

Zobrazen seznam stran pro tuto otázku – viz konec dotazníku.

Otázka 4.

Pro respondenty, kteří v otázce 3 neuvedou konkrétní stranu vyjma těch, co nepůjdou k volbám:
Neuvedl/a jste, jakou politickou stranu nebo hnutí byste volil/a. Přesto, o jakých stranách nebo hnutích byste reálně uvažoval/a, a u kterých tedy existuje možnost, že byste je mohl/a volit, pokud by se volby do Poslanecké sněmovny konaly příští týden? Kdyby se volby konaly příští týden, uvažoval/a byste o volbě politické strany nebo hnutí...

1 - ano, 2 - ne, 3 - neznáte tuto stranu nebo hnutí; odmítá odpovědět, neví

Zobrazen seznam stran pro tuto otázku – viz konec dotazníku.

Otázka 5.

Pro respondenty, kteří v otázce 4 uvedli více než jednu stranu, pro ostatní je tato otázka zaznamenána automaticky: Uvedl/a jste, že pokud by se volby konaly příští týden, reálně byste uvažoval/a o následujících politických stranách nebo hnutích... Kdybyste si musel/a zvolit pouze jednu stranu nebo hnutí, které by to bylo?

Zobrazen seznam stran pro tuto otázku – viz konec dotazníku.

Dotazník

Otázka 6.

Pro respondenty, kteří se určitě nebo spíše zúčastní voleb a zároveň v otázce 3 uvedou konkrétní stranu: Je toto Vaše rozhodnutí volit ...(STRANA)... již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit?

Pro respondenty, kteří se určitě nebo spíše zúčastní voleb a zároveň v otázce 5 uvedou konkrétní stranu / NEBO pokud se spíše nezúčastní voleb nebo neví a zároveň pokud v otázce 3 NEBO 5 uvedou konkrétní stranu: Bylo by toto Vaše rozhodnutí volit ...(STRANA)... již pevné, nebo by se Vaše rozhodnutí mohlo ještě změnit? Vyberte prosím jednu z následujících možností...

1 - jste pevně rozhodnut/a volit (STRANA), 2 - je pravděpodobné, že byste volil/a (STRANA), 3 - je možné, že Vaše rozhodnutí volit (STRANA) se ještě změní, 4 - je dost pravděpodobné, že Vaše rozhodnutí volit (STRANA) se ještě změní; odmítá odpovědět, neví.

Otázka 7. Zúčastnil/a jste se posledních voleb do Poslanecké sněmovny, které proběhly v říjnu 2017?

1 - ano, 2 - ne; odmítá odpovědět, neví.

Otázka 8.

Pro respondenty, kteří se zúčastnili posledních voleb do PS PČR: Jakou politickou stranu nebo hnutí jste ve volbách do Poslanecké sněmovny, které proběhly v říjnu 2017, volil/a?

Zobrazen seznam stran pro tuto otázku – viz konec dotazníku.

Dotazník

Otázka 9.

Pro zaměstnance, podnikatele, pracující důchodce:

Jaký typ práce převážně vykonáváte ve vašem současném zaměstnání?

Pro nezaměstnané, v domácnosti:

Jaký typ práce jste převážně vykonával/a ve vašem posledním zaměstnání?

- 1 – manuální práce (dělník, skladník, řemeslník, řidič apod.)
  - 2 – ve službách (prodavač, kadeřník, kuchař, číšník apod.)
  - 3 – administrativa, v kanceláři (úředník, účetní apod.)
  - 4 – vysoce kvalifikované profese (lékař, právník, učitel, manažer apod.)
- nepracoval/a jsem, odmítá odpovědět, neví.
-

Otázka 10.

Pro zaměstnance, podnikatele:

Představte si, že byste v podobném zaměstnání, jako jste nyní, měl/a být až do důchodu. Do jakého věku byste byl/a schopen/a tuto práci vykonávat?

Pro nezaměstnané, v domácnosti:

Představte si, že byste v podobném zaměstnání, jako jste byl/a dříve (máme na mysli Vaše poslední zaměstnání), měl/a být až do důchodu. Do jakého věku byste byl/a schopen/a tuto práci vykonávat?

Pro pracující důchodce:

Představte si, že byste v podobném zaměstnání, jako jste nyní, měl/a být i nadále. Do jakého věku byste byl/a schopen/a tuto práci vykonávat?

zapište věk; odmítá odpovědět, neví

Otázka 11.

Pro všechny respondenty vyjma důchodců:

Spoříte si v současné době na důchod?

(TAZ: V případě dotazu započítejte také příspěvek zaměstnavatele či jiné třetí osoby (např. rodiče, partner, děti apod.)

- 1 – nespoříte, budete se plně spoléhat na státem vyplácený důchod
  - 2 – spoříte si menší částku, do 800 korun měsíčně, budete se částečně spoléhat na státem vyplácený důchod
  - 3 – spoříte si větší částku, více než 800 korun měsíčně, abyste se nemusel/a příliš spoléhat na státem vyplácený důchod
- na důchod si nespoříte, ale máte to v plánu, odmítá odpovědět, neví
-

Otázka 12. Myslíte si, že stát v současné době dostatečně motivuje k tomu, aby si lidé spořili na důchod?

1 – určitě ano, 2 – spíše ano, 3 – spíše ne, 4 – určitě ne; odmítá odpovědět, neví

Dotazník

Nyní bych Vám chtěl/a ještě položit několik otázek, které budou sloužit výhradně pro statistické účely.

Otázka. Pohlaví.

Tazatel zapíše: muž, žena.

Otázka. Řekněte mi, prosím, kolik je Vám let?

Tazatel zapíše věk; odmítá odpovědět.

Otázka. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

1 – základní škola, 2 – vyučení nebo střední škola bez maturity, 3 – střední škola s maturitou
4 – vysoká škola nebo vyšší odborná škola; odmítá odpovědět.

Otázka. Ve kterém kraji trvale žijete?

Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královehradecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Zlínský kraj, Moravskoslezský kraj; odmítá odpovědět.

Otázka. Kolik obyvatel má město nebo obec, kde trvale žijete?

méně než 1.000 obyvatel, 1.000 - 5.000 obyvatel, 5.000 - 20.000 obyvatel, 20.000 - 90.000 obyvatel, více než 90.000 obyvatel; odmítá odpovědět.

Otázka. Uveďte prosím, jaké je Vaše zaměstnanecké postavení v současné době.

1 – student/ka, 2 – zaměstnanec/-kyně, 3 – soukromý/-á podnikatel/ka bez zaměstnanců,
4 – soukromý/-á podnikatel/ka se zaměstnanci, 5 – žena/muž v domácnosti, 6 – na mateřské,
rodičovské dovolené, 7 – nepracující, bez zaměstnání, čekající na práci, 8 – pracující
důchodce/-kyně, 9 – nepracující důchodce/-kyně; odmítá odpovědět.

Dotazník

Seznam zobrazovaných stran a hnutí – pro otázky 3, 4, 5, 6, 8.

ANO 2011

ODS (Občanská demokratická strana)

Piráti (Česká pirátská strana)

Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura (SPD)

KSČM (Komunistická strana Čech a Moravy)

ČSSD (Česká strana sociálně demokratická)

KDU-ČSL (Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová)

TOP 09

Starostové a nezávislí - STAN

Svobodní (Strana svobodných občanů)

Zelení (Strana zelených)

Rozumní - stop migraci a diktátu EU (Rozumní - stop migraci a diktátu EU - peníze našim občanům, důchodcům, dětem, zdravotně postiženým...)

Realisté

Strana práv občanů (SPO)

jiná strana nebo hnutí

žádnou, k volbám by nešel(la)

odmítá odpovědět

neví

Slovníček základních pojmů

CATI

Je zkratka z anglických slov Computer Assisted Telephone Interview. Jedná se o dotazování respondentů pomocí telefonních linek. V případě tohoto konkrétního výzkumu šlo o náhodné generování pevných i mobilních čísel tak, aby každé číslo mělo stejnou pravděpodobnost se do výzkumu dostat.

ESOMAR

Světová organizace pro výzkum veřejného mínění a marketingový výzkum. Založena v roce 1948, jako European Society for Opinion and Marketing Research. Sídli v Amsterdamu - www.esomar.org.

SIMAR

Neziskové sdružení českých výzkumných agentur www.simar.cz. Založeno v Praze v roce 1994.

Náhodný výběr

Postup založený na matematické statistické teorii pravděpodobnosti. Jednotky jsou do výběru zahrnuty na základě pravděpodobnostních pravidel a procedur.

Reprezentativní vzorek

Reprezentativní je taková skupina, která svým složením kopíruje složení celé populace, na kterou se výzkum vztahuje.

Statistická chyba

To je chyba, které se dopouštíme tím, že výsledky dosažené na výběrovém vzorku zobecňujeme na celou populaci.

Vážení dat

Pomocí tzv. vážení upravujeme strukturu výběrového vzorku tak, aby odpovídala struktuře celé populace (např. vzhledem k pohlaví, věku apod.).

Volební model

Je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet rozložení sil jednotlivých politických uskupení v době sběru dat.

Volební potenciál

Představuje v daný okamžik maximální hypotetický podíl hlasů, který může každý politický subjekt získat. Součet potenciálů jednotlivých subjektů je více než 100 %, jelikož každý oprávněný volič je zahrnut v potenciálu všech subjektů, o kterých v daný okamžik uvažuje.

Volební preference

Jsou pouze deklarovaným postojem celé dospělé populace. Mimo konkrétní strany zahrnují i odpovědi typu „nevím“ nebo „voleb bych se nezúčastnil/a“. Součet odpovědí je v tomto případě roven 100 %. Preference ale v žádném případě v sobě nezohledňují případnou pevnost rozhodnutí. V této souvislosti tak jednoznačně nelze hovořit o rozložení sil jednotlivých politických uskupení.